

सुखासाठी कधी हसावं
लागंत, तर कधी रडावं
लागंत, कारण सुंदर
धबधबा बनायला
पाण्यालाही उंचावरून
पडावं लागतं.

आजपासून पावसाचा जोर; मुंबई, ठाणेसह 'या' जिल्ह्यांत ४ दिवस यलो-अरेंज अलर्ट

अक्षराज : वृत्तसंकलन

दि.११, मुंबई : राज्यात बुधवारी काही ठिकाणी मेघगर्जनेसह पावसाने हजेरी लावली असून, दक्षिण कोकणात आज, गुरुवारपासून पावसाचा जोर वाढण्याची शक्यता आहे. दक्षिण कोकणासोबत मध्य महाराष्ट्रातील कोल्हापूर, सातारा, सांगली परिसरातही पावसाचा जोर वाढू शकतो. हवामान विभागाने गुरुवारपासून कोल्हापूर व घाट परिसर आणि सांगली येथे अरेंज अलर्ट जारी केला आहे, तर दक्षिण कोकणात शुक्रवारपासून अरेंज अलर्ट देण्यात आला आहे. मुंबई आणि ठाण्यामध्ये यलो अलर्ट असून, गुरुवारी काही ठिकाणी मेघगर्जनेसह हलका ते मध्यम पाऊस पडू शकतो. मुंबईतील पावसाचा जोर वाढण्यासाठी आणखी दोन दिवस प्रतीक्षा करावी लागण्याचा अंदाज आहे.

मुंबईमध्ये आर्द्रतेमुळे उकाडा जाणवत असून, बुधवारी कुलाबा येथे ३३ तर



सांताक्रूझ येथे ३३.५ अंश सेल्सिअस कमाल तापमानाची नोंद झाली. सकाळच्या वेळी तसेच दिवसभरात आर्द्रताही अधिक होती. दिवसभरात काही ठिकाणी रिमझिम पाऊस पडल्याची माहिती प्रादेशिक हवामान विभागाने दिली. गुरुवारी आभाळ अंशतः ढगाळ असू शकेल तसेच मेघगर्जनेसह मध्यम पावसाची शक्यता आहे. त्यानंतर १३

जूनपासून पावसाचे प्रमाण वाढून तीन दिवस मुसळधार पाऊस पडू शकतो, असा अंदाज प्रादेशिक हवामान विभागाने वर्तवला आहे.

वाढत्या पावसासोबत तापमानामध्येही घट होऊ शकते. कमाल तापमानाचा पारा ३१ अंशांपर्यंत खाली येऊ शकतो. मुंबई आणि ठाणे जिल्ह्यासाठी बुधवारी दिलेल्या पूर्वानुमानानुसार

गुरुवारपासून चार दिवस यलो अलर्ट देण्यात आला आहे. मुंबई आणि ठाणे जिल्ह्यात शनिवारी आणि रविवारी एक-दोन ठिकाणी मुसळधार पाऊस पडू शकतो.

दक्षिण कोकणामध्ये रायगड, रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग जिल्ह्यांमध्ये शुक्रवारपासून अरेंज अलर्ट देण्यात आला आहे. शुक्रवारी रायगड आणि सिंधुदुर्ग जिल्ह्यात मुसळधार ते अतिमुसळधार पाऊस पडू शकतो, तर रत्नागिरीमध्ये शुक्रवारी अतितीव्र मुसळधार पावसाचा अंदाज आहे.

विदर्भात मेघगर्जना, वेगवान वारे

विदर्भामध्येही अकोला, अमरावती, चंद्रपूर, गडचिरोली, गोंदिया, नागपूर येथेही गुरुवारसाठी अरेंज अलर्ट आहे. मात्र, या भागामध्ये मेघगर्जनांचे प्रमाण अधिक असेल. तसेच वाऱ्यांचाही वेग ५० ते ६० किलोमीटरपर्यंत जाण्याची शक्यता आहे.

आषाढी यात्रा २७ जूनपासून भाविकांना २४ तास दर्शन व्यवस्था

अक्षराज : विकास सरवळे

दि.११, पंढरपूर : आषाढी यात्रा कालावधीत श्री विठ्ठल रुक्मिणी च्या दर्शनासाठी मोठ्या संख्येने भाविक येतात. या आषाढी यात्रा कालावधीत येणाऱ्या भाविकांना मंदिर समिती मार्फत मुबलक सोयी सुविधा उपलब्ध करण्यात येणार आहे. तसेच भाविकांचे सुलभ व जलद दर्शन व्हावे यासाठी दि. २७ जून पासून २४ तास दर्शन व्यवस्था उपलब्ध होणार तसेच टोकन दर्शन प्रणालीची दिनांक १५ जून रोजी पहिली चाचणी घेण्यात येणार असल्याची माहिती मंदिर समितीचे सह अध्यक्ष गहिनीनाथ म हाराज औसेकर यांनी दिली.

आषाढी यात्रेच्या अनुषंगाने मंदिर समितीची बैठक सह अध्यक्ष गहिनीनाथ महाराज औसेकर यांच्या अध्यक्षतेखाली श्री विठ्ठल रुक्मिणी भक्तनिवास येथे संपन्न झाली. सदर बैठकीस मंदिर समितीचे सदस्य शकुंतलताई नडगिरे, डॉ. दिनेशकुमार कदम, भास्करगिरी बाबा, संभाजी शिंदे, ह.भ.प.ज्ञानेश्वर देशमुख जळगांवकर, अॅड. माधवीताई निगडे, ह.भ.प.प्रकाश जवळाल, ह.भ.प. शिवाजीराव मोरे, कार्यकारी अधिकारी राजेंद्र शेळके, व्यवस्थापक मनोज शोत्री, लेखा अधिकारी सुकेश अनेचा तसेच पुरातत्व विभागाचे रामेश्वर निपाणे, सार्वजनिक



बांधकाम विभागाचे श्रीनिवास गुजरे, सर्व खाते प्रमुख, वास्तुविशारद तेजस्विनी आफळे व जतन – संवर्धनाचे ठेकेदार उपस्थित होते.

शुद्ध आषाढी एकादशी दि. ०६ जुलै रोजी आहे. यात्रेचा कालावधी दि.२६ जून ते दि.१० जुलै असा आहे. शासकीय महापूजा २.२० वाजता मा.मुख्यमंत्री महोदय, महाराष्ट्र राज्य व मानाचे वारकरी यांचे शुभहस्ते सपत्नीक श्रीची शासकीय महापुजा केली जाणार आहे. श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदिर व परिवार देवता मंदिर जतन व संवर्धन आराखड्यांचा कामाचा आढावा घेण्यात आला, या यात्रेच्या पार्श्वभूमीवर मंदिर जतन व संवर्धनाची सध्या सुरू असलेली सर्व

कामे अंतिम टप्प्यात असून, टोकन दर्शन प्रणालीची दिनांक १५ जून रोजी पहिली चाचणी घेण्यात येणार असल्याची माहिती मंदिर समितीचे सह अध्यक्ष गहिनीनाथ म हाराज औसेकर यांनी दिली. आषाढी यात्रेत भाविकांना सुलभ व जलद दर्शन उपलब्ध करून देण्यावर मंदिर समितीचा भर राहणार असून, दर्शनरांगेत बॅरिकेटींग करून वॉटरप्रुफ मंडप, ४+६ पत्राशेड, विशांती कक्ष, फॅब्रिकेटेड शौचालये, लाईव्ह दर्शन, कुलर फॅन, सार्वजनिक सूचना प्रणाली, मिनरल वॉटर, सुक्ष्म रक्षक नियुक्ती, आपत्कालिन सुविधा, चहा खिचडी वाटप, आरोग्य व्यवस्थेचे स्टॉल, २४ तास अन्नछत्र, बॅग

स्कॅनर मशिन, हिरकणी कक्ष, नदीपात्रात चेंजिंग रूम इत्यादी स्वरूपाच्या सोई सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येणार असून, त्याबाबतची सर्व कामे वेळेत पूर्ण करण्यात येणार असल्याची माहिती यावेळी कार्यकारी अधिकारी राजेंद्र शेळके यांनी दिली.

प्रतिवर्षीप्रमाणे विठ्ठल निर्मल दिंडी पुरस्कार देणे, टोकन दर्शनाची चाचणी घेणे इत्यादी महत्त्वपूर्ण निर्णय घेण्यात आले. आषाढी एकादशीच्या शासकीय महापूजेचे राज्याचे मुख्यमंत्री महोदय मा देवेंद्रजी फडणवीस यांना दिनांक १६ किंवा १७ जून रोजी मंदिर समितीच्या वतीने निमंत्रण देण्यात येणार आहे. असल्याचे व्यवस्थापक मनोज शोत्री यांनी सांगितले. त्याचबरोबर चंदनउडी पुजेची दि. १३ जून रोजी सांगता पुजा होणार असून, श्री विठ्ठल व श्री रुक्मिणीमातेची चंदनउडी पुजा अनुक्रमे सदस्या अॅड माधवी निगडे व कार्यकारी अधिकारी राजेंद्र शेळके तसेच सदस्य ह.भ.प.ज्ञानेश्वर देशमुख जळगांवकर व व्यवस्थापक मनोज शोत्री यांच्या शुभहस्ते संपन्न होत आहे. यावेळी मंदिर समितीचे सह अध्यक्ष गहिनीनाथ महाराज औसेकर यांना शरिरत व म नवसेवा जीवनगौरव राज्यस्तरीय पुरस्कार मिळाल्याबद्दल अभिनंदनाचा ठराव पारीत करण्यात आला.

‘स्थानिक स्वराज्य’ साठी मतदान यंत्राची माहिती मागवली ; पावसाळ्यानंतर रणधुमाळी...

अक्षराज : वसंत रांधवण

दि.११, अहिल्यानगर : जिल्हा परिषद, पंचायत समिती, महानगरपालिका, नगरपालिका या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीसाठी जिल्हा प्रशासनाकडून निवडणूक पूर्व तयारी सुरू करण्यात आली आहे. निवडणूक आयोगाने जिल्ह्यातील ईव्हीएम मशीनची माहिती मागविली आहे. जिल्ह्यात उपलब्ध असणाऱ्या मतदार यंत्राची माहिती आयोगाला कळवल्यानंतर निवडणुकीसाठी आवश्यक पुढील कार्यवाही करण्यात येणार असल्याचे सांगण्यात आले आहे.

राज्य निवडणूक आयोगामार्फत स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका घेतल्या जाणार आहेत. राज्यामध्ये २६ महानगरपालिका,

२३० नगर परिषदा, १०८ नगर पंचायती, ३४ जिल्हा परिषद, ३५१ पंचायत समित्या आणि २७,७८१ ग्रामपंचायती आहेत. दर पाच वर्षांनी निवडणुका घेऊन सुमारे २.५ लाख लोकप्रतिनिधी निवडले जातात. मात्र, गेल्या तीन वर्षांपासून या निवडणुका रखडल्या आहेत. कालावधी संपलेल्या या संस्थांवर प्रशासक राज आहे.

दरम्यान, ग्रामपंचायतींच्या निवडणुका नियमित कालावधी पूर्ण झाल्यावर होत आहेत. मात्र, जिल्हा परिषद, पंचायत समिती, महानगरपालिका, नगर परिषदा आणि नगर पंचायतींच्या निवडणुकाही रखडल्या आहेत. सर्वोच्च न्यायालयाने चार महिन्यांत रखडलेल्या निवडणुका घेण्याचा आदेश दिला आहे. त्यामूळे राज्य निवडणूक आयोगाने निवडणूक पूर्व



कामाला सुरुवात केली आहे. याचाच भाग म्हणून जिल्ह्यात उपलब्ध असलेल्या ईव्हीएम मशीनची माहिती आयोगाने मागविली आहे.

लोकसभा निवडणुकीसाठी अहिल्यानगर आणि शिर्डी असे दोन मतदारसंघ आहेत. अहिल्यानगर लोकसभा मतदारसंघातील भाजपचे उमेदवार डॉ. सुजय विखे यांनी या निवडणुकीला औरंगाबाद खंडपीठात आव्हान दिले आहे. त्यामुळे या मतदानासाठी वापरलेली ईव्हीएम मशीन संरक्षित करून

ठेवली आहेत. विधानसभा निवडणुकीतील काही मतदारसंघातील निवडणुकीला खंडपीठात आव्हान दिले आहे. ज्या मतदारसंघातील उमेदवारांनी खंडपीठात धाव घेतली आहे, तेथील ईव्हीएम मशीन संरक्षित करण्यात आल्या आहेत. पारनेर मतदारसंघातील निवडीला आव्हान दिले आहे.

दरम्यान, आता पावसाळा सुरू झाला असून या काळात निवडणुका घेणे शक्य नाही. तसेच नगर जिल्हा हा परतीच्या पावसाचा जिल्हा असून जिल्ह्यात दिवाळीनंतर पाऊस थांबतो. शिवाय गणेशोत्सव व नवरात्रोत्सव या काळात निवडणुका घेता येत नसल्याने जिल्ह्यात दिवाळीनंतर स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीचा बिगुल वाजण्याची शक्यता आहे.

थोडक्यात

आषाढी यात्रेसाठी राज्य प.महामंडळाकडून

५ हजार २०० विशेष बसेस सोडणार

अक्षराज : विकास सरवळे

दि.११, पंढरपूर : आषाढी यात्रेच्या सोहळ्यानिमित्त श्री विठ्ठल रुक्मिणी च्या दर्शनासाठी मोठ्या प्रमाणात भाविक पंढरपुरात येत असतात. राज्याच्या कानाकोपऱ्यातून येणाऱ्या



भाविकांचा प्रवास सुरक्षित व सुखकर व्हावा यासाठी राज्य परिवहन महामंडळाकडून यात्राकाळात ५ हजार २०० विशेष बस सोडण्याचे नियोजन केले असल्याची माहिती परिवहन मंत्री तथा एसटी महामंडळाचे अध्यक्ष प्रताप सरनाईक यांनी दिली.

आषाढी यात्रा नियोजनासाठी चंद्रभागा बस स्थानक,पंढरपूर येथे एस टी महामंडळाच्या अधिकाऱ्यांच्या बैठकीत ते बोलत होते. यावेळी एसटी महामंडळाचे उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक डॉ माधव कुसेकर व एसटीचे सर्व खाते प्रमुख उपस्थित होते. यावेळी परिवहन मंत्री प्रतापसरनाईक म्हणाले, यंदा राज्यातील कोणत्याही गावातून ४० अथवा त्या पेक्षा जास्त भाविक प्रवाशांनी एकत्रित मागणी केल्यास त्यांना थेट पंढरपूरला जाण्यासाठी त्यांच्या गावातून एसटी बस उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे. आषाढी एकादशीला राज्यभरातून लाखो भाविक-प्रवाशी पंढरपुरात येतात. अनेक प्रवाशी स्वतःच्या खाजगी वाहनाने, रेल्वेने, एसटीने अथवा विविध पालखीबरोबर चालत दिंडीने येतात या प्रवाशांना एसटीने यंदापासून थेट गाव ते पंढरपूर अशी बस सेवा उपलब्ध करून दिली आहे. या प्रवासात देखील ७५ वर्षांवरील ज्येष्ठांना मोफत प्रवास देणारी अमृत ज्येष्ठ नागरिक योजना, महिलांसाठी ५० टक्के तिकीट दरात सुट देणारी महिला सन्मान योजना यासारख्या शासनाने दिलेल्या सर्व सवलती लागू राहणार आहेत. तसेच आषाढी यात्रा काळात लांबच्या पल्याहून एसटी बसेस येत असतात. त्या बस चालकांना व वाहकांना राहण्याची चांगली व्यवस्था करावी त्याचबरोबर त्यांना आंघोळीसाठी गरम पाणी उपलब्ध करून द्यावे. बस स्थानकातून बस प्रवाशांना घेऊन जाण्याअगोदर बसची देखभाल दुरुस्ती करावी. एसटी बसच्या तात्काळ दुरुस्तीसाठी ज्यादा तांत्रिक कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती करावी अशा सूचनाही परिवहन मंत्री सरनाईक यांनी केल्या.

भाविक-प्रवाशांनी, एसटीच्या सुरक्षित प्रवासी सेवेचा लाभ घ्यावा, असे आवाहन परिवहन मंत्री तथा एसटी महामंडळाचे अध्यक्ष प्रताप सरनाईक यांनी यावेळी केले. तसेच यात्रा काळात पंढरपूर येथे येणाऱ्या सर्व एसटी अधिकारी व कर्मचाऱ्यांच्या चहा - नाश्ता व जेवणाची मोफत सोय करण्यात येणार असल्याची माहिती परिवहन मंत्री तथा एसटी महामंडळाचे अध्यक्ष श्री प्रताप सरनाईक यांनी दिली. गतवर्षी वर्षी एसटीने आषाढी यात्रेनिमित्त ५००० विशेष बसेस सोडल्या होत्या. याव्यारे यात्राकाळामध्ये सुमारे २१ लाख, भाविक - प्रवाशांची सुखरूप ने-आन एसटीने केली होती अशी माहिती राज्य परिवहन महामंडळाचे अधिकाऱ्यांनी यावेळी दिली.

यात्रा कालावधीत चार तात्पुरती बस स्थानके उभारणार

पंढरपूर यात्रेसाठी राज्यभरातील लाखो भाविकांसाठी विविध विभागांतून गाड्या सोडण्यात येणार आहेत. वारकरी, भाविक तसेच पर्यटकांची होणारी गर्दी पाहता एकाच स्थानकावर गर्दी होऊ नये यासाठी प्रवाशांच्या सोयीसाठी यात्रा कालावधीत पंढरपूर येथे चंद्रभागा, भिमा, पांडुरंग (आयटीआय कॉलेज) व विठ्ठल कारखाना यात्रा स्थानक अशी चार तात्पुरती बस स्थानके उभारण्यात येणार आहेत. दरम्यान, यात्रा काळात बसस्थानकावर पिण्याचे पाणी, सुलभ शौचालय, संगणकीय आरक्षण केंद्र, चौकशी कक्ष, मार्गदर्शन फलक आदी सोयी-सुविधा पुरविण्यात येणार आहेत.

उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांचा खासगाव (जि.बुलडाणा) दौरा



अक्षराज : वृत्तसंकलन

दि.११, बुलडाणा : राज्याचे उपमुख्यमंत्री अजित पवार हे गुरुवार, दिनांक १२ जून २०२५ रोजी खास गाव जि.बुलडाणा दौऱ्यावर येत आहे. त्यांचा दौरा कार्यक्रम पुढीलप्रमाणे आहे : गुरुवार दिनांक १२ जून रोजी दुपारी ४.४५ वाजता अकोला येथून शासकीय विश्रामगृह, खासगाव येथे आगमन व नागरिक, कार्यकर्त्यांच्या भेटीसाठी राखीव. सायंकाळी ६ वाजता भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर नगर परिषद मैदान, खासगाव जि.बुलडाणा येथे आगमन व कार्यकर्ता मेळावास उपस्थिती. रात्री ८ वाजता देवजी खिमजी मंगल कार्यालय, खासगाव जि. बुलडाणा येथे आगमन व पत्रकार परिषदसाठी उपस्थिती. रात्री ८.४५ वाजता राखीव. त्यानंतर सोईनुसार शेगाव जि. बुलडाण्याकडे प्रयाण व मुक्काम.

पालकमंत्री मकरंद पाटील यांचा जिल्हा दौरा



अक्षराज : वृत्तसंकलन

दि.११, बुलडाणा : राज्याचे मदत व पुनर्वसन मंत्री तथा जिल्ह्याचे पालकमंत्री मकरंद पाटील हे दिनांक ११ व १२ जून २०२५ रोजी बुलडाणा जिल्हा दौऱ्यावर येत आहेत. त्यांच्या दौरा कार्यक्रमानुसार बुधवार, दि. ११ जून रोजी मुंबई येथून शासकीय विश्रामगृह, बुलडाणा येथे सोईनुसार आगमन व राखीव. गुरुवार, दिनांक १२ जून रोजी दुपारी १ ते २ वाजेपर्यंत शासकीय विश्रामगृह येथे अभ्यांगांसाठी राखीव. सोईनुसार दुपारी बुलडाणा येथून खासगावकडे प्रयाण व राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टीच्या कार्यक्रमास उपस्थिती. त्यानंतर सोईनुसार पुण्याकडे रवाना होतील.

संपादकीय



साने गुरुजी

भारत मातेचे थोर सुपुत्र, स्वातंत्र्य सैनिक, समाजवादी विचारवंत, सामाजिक कार्यकर्ते, मराठी साहित्यिक साने गुरुजी यांची पुण्यतिथी. साने गुरुजी यांचे पूर्ण नाव पांडुरंग सदाशिव साने. त्यांचा जन्म २४ डिसेंबर १८९९ रोजी कोकणातील पालगड येथे झाला. त्यांचे वडील सदाशिवराव हे पालगडचे खोत होते. लहानपणापासून साने गुरुजींचे त्यांच्या आईवर खूप प्रेम होते. त्यांच्यावर त्यांच्या आईच्या शिकवणुकीचा खूप प्रभाव होता. श्यामची आई या पुस्तकात त्यांनी आपल्या आईच्या साऱ्या आठवणी सांगितल्या आहेत. साने गुरुजींच्या आईने त्यांच्या बालमनावर जे संस्कार केले त्यातूनच त्यांचा जीवनविकास झाला. सर्वांवरती प्रेम करा हा धडा त्यांना त्यांच्या आईनेच दिला. साने गुरुजींचे मन अतिशय भावनाप्रधान व संस्कारक्षम होते. म्हणूनच आईने पेरलेल्या सदभावनांची वाढ त्यांच्या ठिकाणी लवकर झाली. शिक्षण पूर्ण झाल्यावर त्यांनी अमळनेर येथील प्रताप हायस्कूलमध्ये काहीकाळ शिक्षक म्हणून नोकरी केली. प्रताप हायस्कूलच्या वसतिगृहाची जबाबदारी सांभाळताना त्यांच्यातील शिक्षकाला अधिक वाव मिळाला. त्यांनी वसतिगृहातील विद्यार्थ्यांना स्वाबलंबनाचे धडे दिले. सेवावृत्ती शिकवली. १९२८ साली त्यांनी विद्यार्थी हे मासिक सुरू केले. त्यानंतर त्यांनी विपुल लेखन केले. कांदंबवाद, लेख, निबंध, काव्य, चरित्रे, नाट्यसंवाद अशा सर्व साहित्य प्रकारात त्यांची लेखणी अविरत चालली. त्यांच्या साहित्यात करुणा, स्नेह, प्रेम या गोष्टीचा वर्षाव झालेला आहे. त्यांच्या भाषेला एकप्रकारची धार आहे, बोध आहे. त्यांनी अतिशय साध्या आणि सोप्या शब्दात लेखन केल्याने लोकांना ते भावले. नाशिकच्या कारागृहात असताना त्यांनी श्यामची आई ही अजरामर कादंबरी लिहिली. धुळ्याच्या तुरुंगात त्यांनी विनोबा भावेंनी सांगितलेली गीताई लिहिली. साने गुरुजी थोर देशभक्त होते त्यांच्यावर महात्मा गांधींचा मोठा प्रभाव होता. ते स्वतः खादीचाच वापर करत. १९३० साली त्यांनी सविनय कायदेभंग आंदोलनात भाग घेतला त्यामुळे त्यांना तुरुंगवास भोगावा लागला होता. काँग्रेस नावाचे सामाजिक त्यांनी सुरू केले, दुष्काळात शेतकऱ्यांची करमाफी मिळावी यासाठीही त्यांनी आंदोलन केले होते. १९४२ च्या भारत छोडो आंदोलनात त्यांनी भाग घेतला. भूमिगत राहून स्वातंत्र्याचा प्रचार, राष्ट्र सेवा दलाचे कार्य या माध्यमातून त्यांनी राजकीय कार्य केले. पत्नी या त्यांच्या पहिल्या काव्यसंग्रहात त्यांनी अनेक देशभक्तीपर गीते लिहिली. त्यातील बलसागर भारत होवो... या गीताने तरुणांना स्फुरण चढले या गीताने प्रेरित होऊन हजारो तरुण स्वातंत्र्य चळवळीत सहभागी झाले. या गीताचा वाढता प्रसार पाहून इंग्रज सरकारने या काव्यसंग्रहाच्या प्रती जप्त करून या गीतावर बंदी आणली. साने गुरुजींना अस्पृश्यता, जातीपात, रूढी परंपरा, अधःपन्न याविषयी कमालीची चीड होती. या गोष्टींना त्यांनी नेहमीच विरोध केला. पंढरपूरच्या विठ्ठल मंदिरात दलितानाही प्रवेश मिळावा यासाठी १९४६ साली त्यांनी महाराष्ट्रभर दौरा केला. त्यासाठी त्यांनी उपोषण केलं त्यांच्या प्रयत्नांमुळेच पंढरपूरच्या विठ्ठलाचे मंदिर सर्वांसाठी खुले झाले. एका पांडुरंगाने दुसऱ्या पांडुरंगाला मुक्त केले असे त्यावेळी म्हटले गेले. स्वातंत्र्य मिळाल्यावर ते समाजवादी पक्षात सामील झाले. स्वातंत्र्यानंतर आंतरभारती चळवळीच्या माध्यमातून त्यांनी देश जोडण्याचा प्रयत्न केला. विविध राज्यांतील लोकांनी एकमेकांची संस्कृती समजून घ्यावी, अनेक भाषा समजून घ्याव्यात असा उद्देश या चळवळीचा होता. त्यांनी स्वतः तामिळ व बंगाली या भाषा शिकल्या होत्या. १९४८ साली त्यांनी साधना हे मासिक सुरू केले. या मासिकांतून ते जनजागृती करू लागले. ११ जून १९५० रोजी त्यांचे दुःखद निधन झाले.

साने गुरुजींना पुण्यतिथी निमित्त विनम्र अभिवादन.

मुंबईची 'लाईफलाईन' कि 'डेथ लाईन' ?

अनंत बोरसे
शहापूर, ठाणे १५८४९५०३७

आठवड्याची सुरवात होत असतांना मुंबई परिसरातील लाखो प्रवाशी नोकरी व्यवसायानिमित्त लोकल प्रवासाला निघाले मात्र दुर्दैवाने यातील चौदा जण रेल्वे ट्रॅकवर पडले आणि पाच प्रवाशांसाठी तो आयुष्याचाच अखेरचा प्रवास ठरला तर काहींना या प्रवासाने आयुष्यभरासाठीचे जायबंदी केले. मुंबईत रोजगार, उद्योगधंदे, नोकरी, व्यवसाय, शिक्षण तसेच इतर अनेक कारणांमुळे आजुबाजुच्या परिसरातील जनतेला जलद आणि किफायतशीर प्रवास म्हणून लोकलवरच अवलंबून रहावे लागते, आणि प्रवास हा अपरिहार्यच ठरतो, सध्या बारा आणि काही प्रमाणात पंधरा डब्यांच्या लोकल ट्रेन धावत आहेत, आणि एका ट्रेन मध्ये ८००-९०० प्रवासी क्षमता असतांना जवळपास तीन-चार हजार प्रवासी गुराढोरां प्रमाणे प्रवास करीत आहेत, काही वर्षांपूर्वी मध्य आणि पश्चिम रेल्वेने लोकलच्या फेऱ्या वाढविणे शक्य नसल्याने प्रवासी क्षमता वाढावी म्हणून पंधरा डब्यांच्या लोकल चालविण्यास सुरवात केली, मात्र आजमितीस मध्य रेल्वेच्या मेन लाईन तसेच पश्चिम रेल्वेवर ठराविक लोकल फेऱ्या होत आहे, त्यादेखील कल्याण तसेच विरार पर्यंत आहेत. आजमितीस कल्याण पुढे शहापूर, टिटवाळा, बदलापूर, वसई, विरार, या भागातील प्रवासी संख्या वाढली आहे, आणि गर्दीमुळे प्रवास करणे जिकरीचे झाले आहे, अनेकदा गर्दी मुळे प्रवाशांमध्ये हाणामारी होते, गर्दीमुळे स्थानकांवर चेंगराचेंगरी, लोकलमधून पडून अपघात सातत्याने होत आहे आणि प्रवाशांचे जीव जात आहे काहींना कायमचे अपंगत्व येत आहे. भरीस भर म्हणून कधी तांत्रिक बिघाड, इंजिन फेल, आगाऊ सुचना न देता घेतला जाणारा ब्लॉक, अशा विविध कारणांमुळे रेल्वे सेवा विस्कळीत होते, तासनतास प्रवाशांना लोकल मध्ये वा स्थानकांवर खोळंबून रहावे लागते विशेष म्हणजे या काळात रेल्वे प्रशासन प्रवाशांना योग्य सुचना देत नाही ही प्रवाशांची नेहमीची तक्रार असते, प्रवाशांच्या सहनशीलतेचा उद्रेक झाला कि प्रवाशांना दोष दिला जातो आणि



कारवाई बडगा उगारला जातो, रोज मरे त्याला कोण रडे असा रेल्वेचा कारभार, प्रवाशी तरी किती संयम बाळगणार? रेल्वेचा आपला स्वतंत्र अर्थ संकल्प होता मात्र मोदी सरकारच्या काळात तो मुख्य अर्थसंकल्पात समाविष्ट करण्यात आला.

दिवसेंदिवस लोकलच्या तीनही मार्गांवरील प्रवाशांची संख्या दिवसेंदिवस वाढतच चालली आहे. कुठल्याही मार्गावरील लोकल प्रवास सुरक्षित राहिलेला नाही.

आज खरी गरज आहे ती साधारण लोकल फेऱ्यांची संख्या वाढविण्याची. त्याच बरोबर मध्य रेल्वेच्या कल्याण पुढील मार्गावर अतिरिक्त रेल्वे मार्गिका वाढवण्याची. गेल्या कित्येक वर्षांपासून कल्याण आसनगाव, कसारा तिसऱ्या मार्गिकेचे काम सुरू आहे त्याच बरोबर कल्याण - बदलापूर दरम्यान अतिरिक्त मार्गिकेचे काम अजूनही पूर्ण होऊ शकले नाही. पनवेल - कर्जत मार्गिकेच्या दुहेरीकरणेचे काम अंतिम टप्प्यात आहे मात्र या मार्गावर लोकल सेवा सुरू झालेली नाही. प्रवाशांची वाढती गरज लक्षात घेता मध्य आणि पश्चिम रेल्वेच्या लोकल पंधरा डब्यांच्या करण्याचे ठरले होते मात्र दोन्ही मार्गांवर पंधरा डब्यांच्या लोकल फेऱ्या अतिशय अल्प

होत आहे. २०१७ पासून एसी लोकलचे खुळ रेल्वे प्रशासनाच्या डोक्यात घुसले आणि २०१७ पासून प्रथम पश्चिम रेल्वेवर आणि कालांतराने मध्य रेल्वेच्या



मुख्य लाईन वर एसी लोकलचा प्रवास सुरू झाला, काही वर्षांपूर्वी हार्बर मार्गावर देखील एसी लोकल चालविण्याचा प्रयत्न झाला कालांतराने तो रद्द करण्यात आला. एसी लोकलचा अड्डाहास नेमका कोणासाठी रेटून नेला जात आहे हा प्रश्नच आहे. १०-२०% प्रवाशांना एसी प्रवास हवा असला तरी दररोज प्रवास करणाऱ्या प्रवाशांना एसी चे भाडे पडणारे नाही, मात्र तरी देखील एसी लोकलच्या फेऱ्या वाढविल्या जात आहे याचीच परिणती सामान्य लोकलच्या गर्दीमध्ये वाढ होण्यात होते आणि गर्दीमुळे अपघात घडतात. मेल एक्सप्रेस, सारख्या लांबच्या गाड्यांमधील सर्व साधारण आणि दुसरा स्लिपर वर्गाचे डबे कमी करून एसी चे डबे वाढवून प्रवाशांच्या माथी नाहक महागडा प्रवास लादला जात आहे त्यामुळे अनेकदा एसी चे डबे पूर्ण क्षमतेने धावत नाहीत तर दुसरीकडे स्लिपर डब्यांमध्ये पाय ठेवायला देखील जागा रहात नाही मात्र कश्या ही परिस्थिती प्रवास करणे जनतेला भाग पडते. कोरोना काळात वरिष्ठ नागरिकांची सवलत बंद केली ती अजूनही सुरू करण्यात आली आहे. आज गरज आहे ती जनरल, स्लिपर क्लास डब्यांची अधिक संख्या असलेल्या गाड्यांची, ज्याचे भाडे सामान्य जनतेला

परवडू शकते. एसी लोकलचा अड्डाहास ना कोणी प्रवाशांनी धरला होता ना कोणत्या प्रवाशी संघटनांनी मागणी केली होती. एसी लोकलचा चालवाव्यात मात्र रेल्वे प्रशासन साधारण लोकलच्या फेऱ्या रद्द करून त्याऐवजी एसी लोकल चालविण्याचा अड्डाहास धरते त्यामुळे अनेकदा रेल्वे प्रवाशांचा ऊद्रेक होत आहे. दररोज प्रवास करणाऱ्या सामान्य प्रवाशाला, चाकरमान्यांना एसी प्रवासाचे भाडे परवडणे शक्यच नाही त्यामुळेच साधारण लोकलमध्ये जीव धोक्यात घालून प्रवाशांना प्रवास करावा लागतो आणि त्याची परिणती अशा अपघातात होते. एखादा अपघात झाला कि मगरीचे आसू ढाळले जातात, आर्थिक मदतीची घोषणा होते, सहानुभूतीचा पुर येतो, रेल्वे प्रशासन, शासन-प्रशासन अनेक दावे प्रतिदावे करते मात्र प्रवाशांच्या नशीबी जिवघेणा प्रवासच येतो. कल्याण पुढील कसारा मार्गावरील प्रवाशांचे दूखणे वेगळेच आहे, अगोदरच लोकल फेऱ्यांची संख्या कमी त्यादेखील वेळेवर चालविल्या जात नाही

लोकल स्थानकावर ऊभी ठेवून मेल एक्सप्रेस गाड्या पुढे काढल्या जातात हे तर रोजचेच झाले आहे, प्रवाशांनी संयम तरी किती बाळगायचा? मोठ्याप्रमाणावर वाहतुकीचे कारण देऊन लोकल फेऱ्या वाढविता येत नसल्याचे रडगाणे

नेहमीच गायले जाते मात्र त्याच वेळी वंदे भारत ट्रेन, ईतर मेल एक्सप्रेस गाड्या सोडल्या जातात याचा अर्थ प्रवाशांनी कसा काढायचा? रेल्वे प्रवाशांनी प्रतिक्रिया दिली एखादे आंदोलन केले तर त्यांच्यावरच गुन्हा दाखल केला जातो आणि त्यांनाच गुन्हेगार ठरवले जाते, आणि दोष प्रवाशांनाच दिला जातो.

मुंबई परिसरातून रेल्वेला सर्वाधिक महसुल मिळतो मात्र त्या प्रमाणात सोयीसुविधा दिल्या जात नाहीत आणि याबाबत ना शासन प्रशासन गंभीर ना रेल्वे गंभीर. लोकप्रतिनिधी निवडून येण्यापुरते हात जोडतात आणि नंतर हात दाखवतात. अनेक रेल्वे प्रवासी, प्रवासी संघटना आपापल्या परीने प्रयत्न करतात मात्र रेल्वे प्रशासन त्यांना गांभीर्याने घेत नाही. चमकोगिरी करत कोणी फलाटाची उंची मोजतो तर कोणी पहाणी दौरे करतो आणि निवडणूक काळात केवळ आश्वासने देतो. किती काळ प्रवाशांना गृहित धरले जाणार आणि रेल्वे प्रशासन आपली मनमानी करत रहाणार? वास्तविक ज्या प्रवाशांमुळे रेल्वे चालते त्या प्रवाशांच्या गरजा लक्षात घेऊन रेल्वेने प्रवाशीभूमिख निर्णय घेणे गरजेचे आहे मात्र नेमके तेच होत नाही.

अनाकलनिय

ही साद ओळखिची
हा नाद ओळखिचा
तो संवाद अंतरिचा
कळलाच नाही

सहवास प्राप्ताने
हृदयास मिळाला
कणानुबध्द जुळला
कळलाच नाही

प्रतिसाद प्रमादांना
अलपद दिला मी
विवाद टाळू कैसा
कळलाच नाही

होते सुखात सर्व
कित्येक संगतीला
दुःखात थवा उडाला
कळलाच नाही

का पाठलाग हा
त्या मृगजळाचा
अंत क्षितिजाचा
कळलाच नाही

- चांगो तुकाराम सरोदे
शिक्षक (जि.प.प्राथमिक शाळा
पिंप्री गवळी जि. बुलडाणा)
मो.नं. ९६२३९४३४९८

वाचक पत्र

सर्वच लोकल गाड्या वातानुकूलित करण्याची घाई नको !



मुंब्रा या ठिकाणी झालेल्या अपघाताची दखल घेत राज्य सरकारने भाडेवाढ न करता सर्वच लोकलगाड्या वातानुकूलित करण्याचा निर्णय घेतल्याची घोषणा राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी नुकतीच केली. याबाबत केंद्रीय रेल्वे मंत्र्यांशीही बोलणे झाल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले. मुंबई ठाण्यातील रेल्वे मार्गावर सध्या काही प्रमाणात वातानुकूलित लोकल गाड्या धावत आहेत ज्या कधीही त्यांच्या नियोजित वेळेत रेल्वे स्थानकांवर येत नाहीत याचा अनुभव चाकरमानी प्रतिदिन घेत आहेत. ट्रेनमधील वातानुकूलित यंत्रांचे दारात गळणारे पाणी, गर्दीच्या वेळेत स्वयंचलित उघड बंद होणाऱ्या दरवाजांना लागणारा अधिकचा कालावधी यामुळे या गाड्यांच्या वेळापत्रकावर प्रतिदिन परिणाम होत असतो ज्यामुळे रोजच काही गाड्या रद्द कराव्या लागतात तर काही वेळा नेहमीच्या धावणाऱ्या लोकल गाड्यांवर त्याचा परिणाम होतो. आजमितीला वातानुकूलित रेल्वेगाड्यांचे तिकीट दर भरमसाठ असल्यामुळे या गाड्यांनी प्रवास करणाऱ्यांची संख्या तुलनेने अल्प असताना इतक्या समस्या येत आहेत तर भविष्यात नेहमीच्या तिकीट दरात सर्वच गाड्या वातानुकूलित केल्या तर लोकल ट्रेने प्रवास करणाऱ्या प्रवाशांची संख्या पाहता केवढी भीषण परिस्थिती उद्भवेल याची कल्पनाही करता येत नाही. लोकल ट्रेन वाहतुकीवर होणारा परिणाम लक्षात घेऊन मुख्यमंत्र्यांनी खासगी कंपन्यांना कार्यालयीन कामकाजाच्या वेळा बदलण्याचे आणि शक्य त्या ठिकाणी वर्क फ्रॉम होम धोरण अवलंबण्याचे आवाहन केले आहे, जे नक्कीच स्वागतार्ह आहे. या आवाहनाला जोपर्यंत सकारात्मक प्रतिसाद मिळत नाही आणि लोकल गाड्यांतील प्रवाशांचा भार जोपर्यंत कमी होत नाही तोपर्यंत सर्व गाड्या वातानुकूलित करण्याची घाई करू नये !

- सौ. मोक्षदा घाणेकर, काळाचौकी, मुंबई

स्वयंचलित दरवाजे, गर्दीवर उपाय नव्हे ?

रेल्वे दुर्घटनेनंतर खळबळजनक वक्तव्य केली जातात. रोग कोणता आहे याचे निदान न करता उपचाराची घोषणा होते. जवळपास २००३ पासून रेल्वे प्रशासन दर रविवारी रेल्वेमार्गावर मेगा ब्लॉक घेत आहे. प्रवासाची वाहन साधने बस, मेट्रो रेल्वे, मोनो रेल, टॅक्सी, रिक्शा शिवाय खाजगी वाहने मुंबईतील लोकसंख्या एक कोटी चाळीस लाखांहून अधिक, रेल्वेचे दररोजचे प्रवाशी सत्तर लाखांहून अधिक, बेस्ट बसचे प्रवाशी पंचेचाळीस लाख, बाहेरून मुंबई दररोज कामधंद्या निमित्त येणारे प्रवाशी वेगळे. या सार्या प्रवाशांची वाहतूक करणारी प्राधिकरणे आहेत. नुकत्याच झालेल्या मुंब्रा रेल्वे स्थानकातील अपघातात निष्पाप प्रवाशांचे प्राण गेले. दररोज दरवाजातून लटकून प्रवास करणार्या प्रवाशांची संख्या

मोठी आहे. एका लोकल डब्यातील आसन व्यवस्था ९० च्या आसपास पण प्रत्यक्षात डब्यातून गर्दीत हजारो आसपास तेथे स्वयंचलित दरवाजांची काय कथा. दरवाजे बसवले तर अर्धा प्रवाशांच्या नोकरीवर गदा येईल. त्यांना नोकरीवर वेळेवर पोहचता येणार नाही. केबिनमध्ये बसून निर्णय घेण्यापेक्षा फिल्डवर जाऊ वस्तुस्थितीवर उपाय योजना करा. मेट्रो रेल्वेचे स्वयंचलित दरवाजे मर्यादित प्रवास आणि मर्यादित प्रवासी असल्यामुळेच शक्य आहे. रेल्वे गाड्यांची संख्या वाढवा, लांब पट्ट्याच्या लोकल वाढवा. एसी लोकल संख्या कमी करा. गर्दी असलेली रेल्वे स्थानके नियंत्रणात आण. सुरक्षा व्यवस्था चोख ठेवा. मध्य रेल्वेमार्गावरील छत्रपती शिवाजी महाराज टर्मिनस, यखळा, करी रोड, परेल, दादर, कुर्ला,

घाटकोपर, भांडुप, मुलुंड, ठाणे, दिवा, डॉबिवली, कल्याण, टिटवाळा, आसनगाव, कसारा, अंबरनाथ, बदलापूर, कर्जत, खोपोली तर पश्चिम रेल्वेमार्गावरील चर्चगेट, मरीन लाईन, मुंबई सेंट्रल, एल्फिन्स्टन, दादर, वांद्रे, सांताक्रूझ, अंधेरी, जोगेश्वरी, गोरेगाव, मालाड, बोरिवली, वसई, भाईंदर, नालासोपारा, विरार इत्यादी ठिकाणी रेल्वे स्थानकांवर विशेष दक्षता घेणे आवश्यक आहे. तेव्हाच रेल्वे प्रवाशांचा प्रवास निर्धास्त होईल. स्वयंचलित दरवाजे बसवून अपघात कमी होणार नाहीत गर्दीवर नियंत्रण मिळविण्यात यश आले तर अपघात टाळता येतील.

- महादेव गोळवकर

कुर्ला (मुंबई) ९८६९४७६२०९

थोडक्यात

मोहर्ली वनपरिक्षेत्रात वटपोर्णिमा निमित्त महिला वनरक्षकांचे वट वृक्षांचे वृक्षारोपण

अक्षराज : वसंत वडस्कर

दि.११ चंद्रपूर : मोहर्ली वनपरिक्षेत्रातील महिला वनरक्षक कु. आरती आईटलावार, वनरक्षक मोहर्ली- १ यांच्या पुढाकाराने महिला वनरक्षक कु. सुमैया सिद्धिकी, वनरक्षक देवाडा, कु. टीना काळे, वनरक्षक पद्मापूर-१, शितल चौधरी, वनरक्षक पद्मापूर- २, कु. माया बुरडकर, वनरक्षक चिचोली, संजय जुमडे, क्षेत्र सहाय्यक मोहर्ली, सुरेंद्र मंगाम, वनरक्षक सितारामपेट, विखुल जनबंधू, वनरक्षक मुधोली यांनी मोहर्ली वनपरिक्षेत्र कार्यालय परिसरात वटसावित्रीच्या निमित्ताने वट वृक्षाची लागवड करून जतन व संगोपन करण्याचा निर्धार केला. वनपरिक्षेत्र कार्यालयाच्या परिसरात ५० वृक्षांची लागवड करण्यात आली. वट वृक्षाचे महत्त्व यावर सविस्तर माहिती संतोष थिपे वनपरिक्षेत्र अधिकारी मोहर्ली (प्रादे.) यांच्या वतीने देण्यात आली.



दौलत हरड यांचे आकस्मिक निधन

अक्षराज : सुनिल फडें

दि.११, शहापूर (ठाणे) : खरीवली(सो) गावातील सम ाजसेवी व्यक्ती म्हणून सुपरिचित असलेले दौलत बालकृष्ण हरड यांचे हृदयविकाराच्या झटक्याने आकस्मिक निधन झाले. ते किन्हवली विभागातील एक नामवंत मेकॅनिक होते. घड्याळ व टीव्ही रिपेरिंग करता करता परिसरातील नागरिकांना अडीअडचणीत मदत करणारे दिलदार माणूस दौलत हरड यांच्या रूपाने अनंतात विलीन झाले. त्यांच्या पश्चात एक उच्च शिक्षक मुलगी आई पत्नी भाऊ बहीण पुतणे असा मोठा परिवार आहे. १७ जून रोजी खरीवली गावात त्यांच्या शोक सभेचे आयोजन करण्यात आले आहे.



पांडुरंग कृष्णा मुंडे यांचे दुःखद निधन

अक्षराज : विनोद वास्कर

दि.११, दिवा (ठाणे) : आगासन गाव येथील शांत, सरळ व्यक्तिमत्व असणारे पांडुरंग कृष्णा मुंडे यांचे बुधवारी ११ जून २०२५ रोजी अल्प आजाराने दुःखद निधन झाले. त्यांच्या पश्चात पत्नी सीताबाई पांडुरंग मुंडे, मुले चिंतामण, उदय, प्रदीप, बहिणी, सुना, नातवंडे असा मोठा परिवार आहे. नेहमीच शांत स्वभाव असणारे, तसेच सर्वांशी आपुलकीने वागणारे पांडुरंग यांचे व्यक्तिमत्व होते. त्यांच्या जाण्याने मुंडे परिवार व आगासन ग्रामस्थांवर दुःखाचा डोंगर कोसळला आहे. मृत्यू समयी त्यांचे वय ८५ वर्षे होते. आगासन येथील समश्रानभूमीत बुधवारी त्यांच्यावर अंत्यसंस्कार करण्यात आले. यावेळी मोठया प्रमाणात मुंडे कुटुंबीय, व नातेवाईक उपस्थित होते.



त्यांचा दशक्रिया विधी दिनांक २० जून रोजी आगासन येथील गणेश घाट येथे होणार असून उत्तरकार्य तेरावा विधी दिनांक २३ जून रोजी मुक्काम आगासन पोस्ट दिवा, तालुका जिल्हा ठाणे येथील राहत्या घरी होणार असल्याचे त्यांच्या कुटुंबियांकडून सांगण्यात आले आहे.

मनपा महिलांनी वटवृक्षाचे रोप लावून साजरी केली वटपौर्णिमा



अक्षराज : जे. के. पोळ

दि.११, नवी मुंबई :

जागतिक पर्यावरण दिनापासून नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या वतीने विविध पर्यावरणशील उपक्रमांचे सातत्यपूर्ण आयोजन करण्यात येत असून आज वटपौर्णिमा सणाच्या निमित्त नवी मुंबई महानगरपालिका मुख्यालयाबाहेर अधिकारी कर्मचारी महिलांनी वडाचे वृक्षारोपण करून पर्यावरण संवर्धनाचा आगळावेगळा संदेश दिला. यामध्ये उद्यान विभागाच्या परिमंडळ २ उपआयुक्त नयना ससाणे, महापालिका सचिव चित्रा बाविस्कर, शिक्षण विभागाच्या उपआयुक्त संघरत्ना खिल्लारे, आपत्कालीन व्यवस्थापन विभागाच्या उपआयुक्त ललिता बाबर, उपआयुक्त स्मिता काळे, सहा. आयुक्त अनुराधा बाबर, स्वरूपा परळीकर, अलका महापूरकर आणि महिला अधिकारी, कर्मचारी मोठया संख्येने उपस्थित होते.

वडाचे झाड हे दीर्घायुष्याचे व स्थिरतेचे प्रतिक मानले जात असून म हानगरपालिकेच्या महिला अधिकारी, कर्मचारी यांनी वटपौर्णिमेच्या सणाचे धार्मिक व्रतपालन करतांनाच पर्यावरणशील दृष्टीकोन जपत वडाच्या लागवडीतून पर्यावरण संवर्धनाचा संदेशही दिला. आपण केवळ एक झाड लावत नाही तर भावी पिढ्यांसाठी शुद्ध पर्यावरणाची रुजवात करत आहोत अशा भावना यावेळी महिलांनी व्यक्त केल्या. याप्रसंगी उद्यान विभागाचे परिमंडळ १ उपआयुक्त किसनराव पलांडे व उद्यान अधीक्षक भालचंद्र गवळी व इतर अधिकारी, कर्मचारी उपस्थित होते.

अशाच प्रकारे वडाच्या वृक्षारोपणाचा अभिनव उपक्रम सेक्टर १ सीबीडी बेलापूर येथील मॅंगो गार्डन मध्ये उद्यान व समाजविकास विभागाच्या वतीने राबविण्यात आला. याप्रसंगी समाजविकास विभागाचे उपआयुक्त किसनराव पलांडे यांच्यासह उद्यान अधीक्षक प्रकाश गिरी, समाज सेवा अधिकारी प्रकाश कांबळे तसेच महिला बचत गटाच्या सदस्य मोठया संख्येने उपस्थित होत्या.

उदगीर ते देगलूर रस्त्याकडे प्रशासनाचे प्रचंड दुर्लक्ष...

♦ प्रवाशांची हेळसांड कोण थांबवणार ?

अक्षराज : अशोक लोणीकर

दि.११, मुखेड (नांदेड) : रेणापूर निझामाबाद हा तेलंगणा कर्नाटक राज्याला जोडणारा महत्वाचा राष्ट्रीय महामार्ग असून निझामाबादपासून उदगीरला आणि उदगीरपासून निझामाबादला अनेक व्यापारी, नोकरदार व कामगार आपल्या नातेवाईकांना भेटण्यासाठी दररोज प्रवास करीत असतात.

उदगीर, मुक्रमाबाद, देगलूर आणि निजामाबाद ही मोठी बाजारपेठ असलेली शहरे आहेत. देगलूर तालुक्यातील मौजे 'होडुल' येथे प्राचीन कालीन शिल्प असल्यामुळे महाराष्ट्रातील अनेक पर्यटक उदगीर, मुक्रमाबाद मार्गेच होडुलला जातात.

उदगीर ते टाकळीपासून एकदम चांगला रस्ता आहे. परंतु नांदेड जिल्ह्याची हद्द सुरू झाली की, एक पदरी रस्त्यामुळे प्रवाशांना आपला जीव मुठीत धरून प्रवास करावा लागतो. अरुंद रस्ता, जागोजागी खड्डे, प्रचंड चिखल, रस्त्यावर पाऊस आणि वादळामुळे पडलेले झाडे आणि वाढलेल्या झाडांच्या फांद्या, आजूबाजूला दोन्हीही बाजूनी वाढलेले झाडे, देगलूर, करडखेड, गोजेगाव, मुक्रमाबाद येथे रस्त्यावर लोकांची गर्दी, व रोडच्या दोन्हीही बाजूनी बेशिस्तपणे लावलेली दुचाकी वाहने, रस्त्यावर झोपलेले कुत्रे, थांबलेली जनावरे यामुळे वाहन चालकांना वाहन चालवताना प्रचंड



कसरत करावी लागते व प्रवाशांची अक्षरक्ष: दमछाक होते. अपघातांना सामोरे जावे लागते. अनेक कालव्यावर पूल बांधलेले नाहीत.

त्यामुळे उदगीर तालुक्यातील धडकनाळ, मुक्रमाबाद जवळील लखमापूरहून येणारा कालवा, म रजवाडी पाटीजवळील व ईटग्याळ जवळील कालव्यावर पाणी वाहताना तिथेच प्रवाशांना तासनतास पावसात भिजत नाईलाजास्तव थांबावे लागते.

ही प्रवाशांची वाताहत, होणारा त्रास प्रशासन कधी थांबवेल अशी जोरदार चर्चा चालू आहे. जनतेच्या मतावर निवडून गेलेले मुखेड, देगलूरच्या लोक प्रतिनिधींना 'उघडा डोळे आणि पहा नीट' अशी म्हणण्याची वेळ आली आहे. प्रवाशांची होणारी हेळसांड आणि त्रासांची किंव प्रशासन आणि लोकप्रतिनिधिंना कधी येईल का ? याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

रेल्वेचा ठाणे-कल्याण मार्ग बनतोय मृत्यूचा सापळा...

अक्षराज : संजय पंडित

दि.११, ठाणे : नुकत्याच मुंब्रा रेल्वे स्थानका जवळील रेल्वे अपघातात लोकलमधून पडल्याने चार प्रवाशांचे हकनाक बळी गेले तर ९ जण गंभीर जखमी झाले आहेत. याच अपघातामुळे रेल्वेमुळे जाणाऱ्या बळींचा मुद्दा आता पुन्हा एकदा ऐरणीवर आला आहे. रेल्वे लोकलमध्ये नागरीकरणाच्या प्रमणात जशी गर्दी वाढू लागली आहे. त्याच प्रमाणात अपघातांची संख्याही मोठ्या प्रमाणात वाढू लागली असून रेल्वे प्रवास जीवघेणा ठरू लागला आहे. गेल्या दशकात रेल्वे अपघातात मध्य रेल्वेवर २००९ ते जून २०२४ दरम्यान २९,३२१ जणांना आपला जीव गमवावा लागला आहे. गेल्या दोन वर्षांत सर्वाधिक मृत्यूची नोंद असणाऱ्या स्थानकांमध्ये कल्याण, ठाणे यांचा समावेश आहे.

२०२४ मध्ये कल्याण रेल्वे पोलिस ठाण्याच्या हद्दीत ११६ जणांचा रेल्वे अपघातात मृत्यू झाला. ठाणे रेल्वे पोलिस ठाण्याचा हद्दीत २०२४ मध्ये १५१ जणांचा मृत्यू झाला असल्याचे आकडेवारी सांगते. मध्य रेल्वेवर दररोज १८१० उपनगरीय लोकल सेवा चालवल्या जातात. ज्यातून ४० ते ५०



लाख प्रवाशांची वाहतूक दररोज होते. गेल्या काही वर्षांत रेल्वे प्रवाशांची गर्दी प्रचंड वाढलेली असताना गर्दीच्या काळात होणाऱ्या अपघातांचे प्रमाण फार मोठे आहे.

ठाणे स्थानकादरम्यान कळवा खाडी परिसरात रेल्वेरुळ ओलांडताना आणी रेल्वेतून खाडीत पडून प्रवाशांचे रेल्वे अपघात अधिक होतात.वाढत्या शहरी क रणामुळे कळवा, मुंब्रा, दिवा, कल्याण ते उल्हासनगर आणि अंबरनाथ, बदलापूर, टिटवाळा येथील प्रवाशांची गर्दी दिवसेंदिवस वाढत आहे.

उपनगरीय मार्गावर दहा वर्षांत घडलेल्या विविध अपघातांमध्ये तब्बल २७ हजार ३१२ प्रवाशांना आपला जीव गमवावा लागल्याचे तसेच १७ हजार ३२५ प्रवाशांना जखमी व्हावे लागल्याची धक्कादायक

केज शहराला बायपास/रिंग रोड मंजूरीसाठी १३ जून रोजी रस्ता रोको

अक्षराज : शिवाजी औसेकर

दि.११, केज : केज शहर हे खाम गाव-पंढरपूर व अहमदपूर-अहमदनगर या महामार्गाच्या जोडणीवर असलेले शहर आहे. वरील दोन्ही महामार्ग झाल्यानंतर आता केज शहरातील भागात वाहतूक व रहदारीचे प्रमाण खूप मोठ्या प्रमाणात वाढले आहे. त्यातच वरील दोन्ही महामार्ग केज च्या आंतरिक भागात भवानी चौक ते श्री छत्रपती शिवाजी महाराज पुतळा (चौक) या भागात एकत्र येत असल्याने या भागात एकत्रित वाहतुकीचा भार वाढला आहे. हा रस्ता बनवताना महाराष्ट्र रस्ते विकास मंडळाकडे केज विकास संघर्ष समितीने धारूर चौक ते श्री छत्रपती शिवाजी महाराज पुतळा चौकापर्यंत दोन्ही बाजूने किमान दोन मीटर रस्ता वाढवून बनवावा यासाठी आंदोलनाद्वारे मागणी केली होती मात्र लेखी आश्वासन देऊनही त्याची पूर्तता संबंधित यंत्रणेने केलेली नाही. तसेच बनवलेल्या रस्त्यावर नालीकाम मूळ जुन्या नालीवर न घेतल्याने नवीन नाली रस्त्याकडील बाजूने आल्याने रस्त्याची



रुंदी कमी होऊन वाहनांना तात्पुरती पार्किंग देखील रस्त्यावर करावी लागत आहे.

रस्त्यावर होणारी वाहनांची पार्किंग, धावणारी वाहने यामुळे विद्यार्थी, महिला व वृद्धांना या रस्त्यावरून प्रवास करणे अत्यंत अवघड बनले आहे. आणीबाणीच्या काळात अंबुलन्स (रुग्णवाहिका) व पोलिस वाहनांना देखील येथून रस्ता काढण्यासाठी कसरत करावी लागते. या भागात वाहतुकीसाठी फक्त एक ट्रॅक रस्ता उपलब्ध असतो ज्यामुळे अपघातांचे प्रमाण वाढले आहे. सुविधा झाल्याने या दोन्ही महामार्गावर धावणाऱ्या अवजड वाहनांची संख्या व गतीही वाढली आहे. परिणामतः

केज शहरातील या अंतर्गत भागातील रस्त्यावर अपघातांचे प्रमाण वाढून केजच्या अनेक युवक-नागरिकांना जीव गमवावा लागलेला आहे.

ही समस्या सोडवण्यासाठी आता केजच्या नागरिकांना विश्वासात घेऊन केज शहराला बाह्य भागातून पर्यायी बायपास/रिंगरोड किंवा उड्डाण पूल यापैकी जे सोयीचे व उपयोगी असेल ते तात्काळ मंजूर करणे खूप आवश्यक आहे. बाह्य रस्ता केल्यास तो रिंगरोड स्वरूपात असणे गरजेचे आहे. दोन महामार्ग जोडणारा बायपास रिंगरोड स्वरूपात असणे आहे. केवळ एका बाजूने बायपास केल्यास ही समस्या पुन्हा कायम

राहू शकते.

ही बाब तात्काळ न केल्यास येत्या कांही दिवसात भवानी चौक ते श्री छत्रपती शिवाजी महाराज पुतळा चौक या भागातील रस्त्यावर नागरिकांना प्रवास करणे अत्यंत धोकेदायक व जीवघेणे बनले आहे.

यासाठी केज विकास समिती लवकरच केजच्या आमदार नमिताताई मुंदडा व बीड जिल्ह्याचे खासदार बजरंग बप्पा सोनवणे यांच्या भेटी घेऊन निवेदनाद्वारे यासाठी लक्ष देण्याची विनंती करणार आहे.

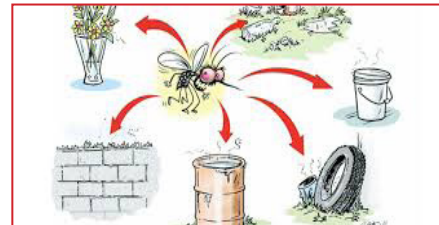
प्रशासकीय स्तरावर या मागणीकडे प्रशासनाचे लक्ष वेधण्यासाठी समिती येत्या शुक्रवार दि. १३ जून २०२५ रोजी सकाळी ठीक ११-०० वाजता केज बसस्थानकासमोर महामार्गावर 'रास्तारोको' आंदोलन करणार आहे. तरी केज शहर व परिसरातील नागरिकांनी या आंदोलनात सहभागी व्हावे असे आवाहन समन्वयक हनुमंत भोसले यांनी केले आहे. निवेदनावर नासेर मुंडे, शेषराव घोरपडे, नारायणराव अंधारे, संपत वाघमारे यांच्या स्वाक्षऱ्या आहेत.

पावसाळ्यातील साथीच्या आजारांपासून सावध राहा – डॉ.मारोती वाकोडे

अक्षराज : रमेश पंडित

दि.११, हिमायतनगर : मृग नक्षत्राच्या आगम नाने पावसाळ्याची सुरुवात झाली असून हवामानात मोठा बदल झाला आहे. या पार्श्वभूमीवर नागरिकांनी पावसाळ्यात उद्भवणाऱ्या साथीच्या आजारांविषयी सतर्क राहावे, असे आवाहन हिमायतनगर येथील म नस्वी रुग्णालयाचे संचालक डॉ. मारोती वाकोडे यांनी केले आहे.

डॉ. वाकोडे यांनी सांगितले की, डिसेंबर ते जून या कालावधीत हवामानातील बदलामुळे आजारांना निमंत्रण मिळते. पावसाळ्यात दूषित पाण्यामुळे



चिकनगुनिया, टायफॉईड, कॉलरा यांसारखे आजार पसरतात. विशेषतः लहान मुले आणि वृद्ध हे अधिक असुरक्षित असतात. पावसाळ्यात डासांची उत्पत्ती वाढल्याने विविध विषाणूजन्य आजार लवकर

पसरतात. त्यामुळे उघड्यावरचे अन्नपदार्थ टाळावेत, शुद्ध पाणी किंवा उकळलेले पाणीच घ्यावे, आणि डासांपासून बचावासाठी योग्य ती काळजी घ्यावी, असे त्यांनी स्पष्ट केले.

तसेच ताप, पोटदुखी, सर्दी-खोकला यासारख्या किरकोळ वाटणाऱ्या लक्षणांकडे दुर्लक्ष न करता त्वरित वैद्यकीय उपचार घ्यावेत, यामुळे मोठ्या आजारपासून बचाव होतो, असेही त्यांनी सांगितले. वेळेवर उपचार आणि स्वच्छतेची काळजी यामुळेच आपण साथीच्या आजारांपासून सुरक्षित राहू शकतो, असा स्पष्ट संदेश त्यांनी लोकशक्ती च्या माध्यमातून दिला आहे.

